

Nr. RI18.0004 (2018)

Betreft: Pilot Beloningssystemen Zwerfafval

Aan de leden van de Gemeenteraad

Uw raad heeft op 4 november 2015 motie 16.1 met betrekking tot recycling en beloningssysteem aangenomen. Vervolgens heeft de gemeente zich aangemeld voor het landelijke project 'Pilot Beloningssystemen Zwerfafval'. In het schooljaar 2016-2017 is de pilot uitgevoerd.

Hoofddoelstelling was door middel van een beloningssysteem zwerfafval te verminderen en retourstromen te vergroten. Het ging dan vooral om PMD (plastic, metalen verpakkingen, drankenkartons).

Wij hebben ons primair gericht op de brugklasscholieren van Scholen aan Zee. Daarnaast moest het project ook een zinvolle dagbesteding en nieuwe opleidingsmogelijkheden bieden voor cliënten van Esdégé Reigersdaal, een organisatie voor dienstverlening aan mensen met een handicap.

De pilot heeft zich op de volgende gebieden gericht:

- Recreatie-/natuurgebied Donker Duinen-Mariëndal;
- De wijk Nieuw Den Helder (hier zijn drie locaties van Scholen aan Zee gesitueerd);
- Julianadorp, locatie Juniorcollege.

De resultaten

Op de drie locaties van Scholen aan Zee zijn zwerfafvalinzamelpunten voor PMD ingericht. In de schoolgebouwen en de lokalen zijn PMD-afvalbakken neergezet.

Alle brugklassen hebben tijdens de mentorlessen het thema zwerfafvalpreventie en –scheiding behandeld. Van de veertien brugklassen hebben negen brugklassen één of meer keren in de schoolomgeving zwerfafval/PMD ingezameld; in totaal 49 zakken.

Cliënten van Esdégé Reigersdaal hebben wekelijks zwerfafval/PMD in Mariëndal en de Donkere Duinen ingezameld; in totaal 14 zakken.

Bij De Helderse Vallei zijn in vier ronden 8 zakken met zwerfafval/PMD ingezameld.

Het is niet gelukt scholieren samen met cliënten zwerfafval in te laten zamelen; dit kwam doordat het werkritme van de cliënten niet overeen kwam met de roosters van de leerlingen.

Binnen Esdégé Reigersdaal loopt het project Skillz. Deze cliënten hebben een boot gebouwd en zijn hiermee vervolgens de Helderse grachten op gegaan om zwerfafval/PMD uit het water te vissen. Het zwerfafval/PMD dat wekelijks door de cliënten van Esdégé Reigersdaal in Mariëndal en de Donkere Duinen is ingezameld, is door de cliënten van Skillz opgehaald. Ook verzamelen zij nu zwerfafval en legen zij de vuilnisbakken in de nieuwe fruittuin van de Woningstichting.

De Helderse Vallei heeft in de vorm van het 'Leerplan Scholen aan Zee' educatieve ondersteuning op maat ten behoeve van het thema zwerfafval aan de brugklasmentoren van Scholen aan Zee geboden. In dit leerplan is ook de verbinding gelegd met het programma 'Zwerfafvaljutter' voor het basisonderwijs. Zo is een doorlopende leerlijn ontstaan.

Bij De Helderse Vallei is een locatie ingericht als zwerfafvalinzamelpunt voor PMD

Evaluatie:

Door middel van een scholierenpanel, een enquête onder de brugklasleerlingen, gesprekken met mentoren, medewerkers van Stadsbeheer en met de coördinator van Sklizz is het project geëvalueerd. Daardoor kwamen wij tot de volgende conclusies:

1. Het is moeilijk aan te geven of de hoofddoelstelling (door middel van een beloningssysteem zwerfafval te verminderen en retourstromen te vergroten) gehaald is. Er is namelijk weinig verschil geconstateerd tussen de situatie rond de scholen voor de pilotperiode en tijdens de pilotperiode. Er lag al weinig zwerfafval en er ligt weinig zwerfafval. De scholieren hebben dit trouwens ook opgemerkt. Al het PMD dat opgehaald is, is natuurlijk niet definitief in het milieu opgenomen, en is dus een retourstroom.
2. De beloning in de vorm van een financiële prikkel was onvoldoende om het gedrag blijvend te veranderen.
3. Doordat tijdens de mentorlessen aandacht is besteed aan dit thema en de scholieren naar buiten zijn geweest, is het bewustzijn verhoogd.
4. De cliënten van Esdégé Reigersdaal (van Skillz en van de groep op De Helderse Vallei) zijn heel actief geweest (en blijven ook in de toekomst actief). Het project heeft hen dus een zinvolle dagbesteding opgeleverd en zij hebben daartoe de nodige technische en sociale vaardigheden geleerd. De cliënten zijn zichtbaar actief in de samenleving. Dit bevordert de acceptatie en integratie.

Den Helder, 16 januari 2018.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

